

Uchwała nr 59/2019
Senatu Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku
z dnia 27.06.2019 r.

w sprawie opinii o zasadności wystąpienia z wnioskiem o przyznanie nagrody
ministra właściwego do spraw zdrowia za całokształt dorobku
prof. dr hab. Jerzemu Pałce

Na podstawie § 40 ust. 2 pkt 16 Statutu Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku oraz § 5 ust. 4 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 13 czerwca 2019 r. w sprawie nagród ministra właściwego do spraw zdrowia dla nauczycieli akademickich (Dz.U. 2019 r., poz. 1150) uchwała się, co następuje:

§ 1

Senat Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku pozytywnie opiniuje zasadność wystąpienia z wnioskiem o przyznanie nagrody ministra właściwego do spraw zdrowia za całokształt dorobku prof. dr hab. Jerzemu Pałce. Uzasadnienie wystąpienia z wnioskiem stanowi załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Senatu

Rektor

prof. dr hab. Adam Krętowski

**Uzasadnienie wystąpienia z wnioskiem o przyznanie nagrody ministra właściwego
do spraw zdrowia za całokształt dorobku
prof. dr hab. Jerzemu Pałce**

Profesor Jerzy Pałka jest doświadczonym (z ponad 40-letnim stażem pracy w Uczelni) nauczycielem akademickim oraz autorytetem z zakresu nauk farmaceutycznych, w szczególności w zakresie chemii leków, biochemii i farmakologii. Działalność naukowa prof. Jerzego Pałki koncentruje się na poszukiwaniu molekularnych mechanizmów zaburzeń regulacji metabolizmu komórkowego w przebiegu różnych chorób, identyfikacji punktów uchwytu potencjalnej farmakoterapii oraz ocenie molekularnych mechanizmów działania leków.

Osiągnięcia naukowe z zakresu chemii leków dostarczyły nowej wiedzy, między innymi z zakresu syntezy prolinowych analogów leków alkilujących jako pro-leków aktywowanych przez prolidazę, której wysoka aktywność w komórkach nowotworowych tłumaczy wyższą cytotoksyczność tej grupy leków na komórki nowotworowe niż prawidłowe. W zakresie biochemii i farmakologii Kandydat ma dominujący wkład w wykrycie mechanizmu regulacji aktywności transkrypcyjnej HIF-1 α poprzez szlak sygnałowy indukowany przez receptor β 1 integrynowy. Najważniejszym osiągnięciem naukowym jest przedstawienie dowodów udziału prolidazy (enzymu uwalniającego prolinę z dipeptydów, pochodzących z degradacji kolagenu) w regulacji biosyntezy kolagenu oraz aktywności czynników transkrypcyjnych (NF- κ B, HIF-1 α), odgrywających ważną rolę m. in. w proliferacji, apoptozie, angiogenezie, reorganizacji macierzy pozakomórkowej. Efektem tych badań jest wyjaśnienie mechanizmów zaburzeń przekaźnictwa sygnału w komórce w przebiegu niektórych chorób oraz zaproponowanie sposobów farmakologicznej interwencji. Wykazał również ważną funkcję czynników wzrostowych (IGF-I, TGF- β 1) oraz udział IL-1 i tlenu azotu w regulacji prolidazy. Badania ostatnich lat dostarczyły dowodów współdziałania prolidazy i mitochondrialnej dehydrogenazy prolinowej/oksydazy prolinowej w indukcji apoptozy w komórkach raka piersi. Wyniki tych badań pozwoliły na wskazanie nowych punktów uchwytu farmakoterapii zapalenia i procesu nowotworowego (prolidaza, oksydaza prolinowa, HIF-1 α , NF- κ B, IL-1, iNOS) oraz dostarczyły dowodów ważnej roli tych czynników w mechanizmie działania estrogenów, prolaktyny, kwasu hialuronowego, enalaprilu, kaptoprilu, oksytiaminy, telmisartanu, kwasu betulinowego i wielu innych. Wyniki tych badań stwarzają nadzieję na dalszy postęp farmakoterapii chorób.

Rezultatem zaangażowania prof. Jerzego Pałki w prowadzone badania jest udział w licznych projektach badawczych, które w większości realizowane są we współpracy z znaczącymi ośrodkami międzynarodowymi. Współpraca ta ma na celu nie tylko podnoszenie jakości prowadzonych badań naukowych, ale również wspieranie rozwoju gospodarczego i społecznego regionu poprzez ulepszanie programów kształcenia i doskonalenia zawodowego, podnoszenie kwalifikacji kadry szkolącej, działania zmierzające do wdrożenia/komercjalizacji wyników badań i nowych technologii.

Jego dorobek naukowy obejmuje 173 oryginalne prace doświadczalne, 8 prac przeglądowych oraz około 150 prac przedstawionych na sympozjach, zjazdach i konferencjach naukowych.

Kandydat osiągnął wysokie wskaźniki nauko-metryczne (IF~195,454; 1754 punktów MNiSW, Liczba cytowań według Web of Science Core Collection ~1579, h-index= 21, All Databases ~1809, h-index = 23) oraz uznanie środowiska akademickiego (cztery Nagrody Ministra Zdrowia, kilkadziesiąt Nagród JM Rektora, wiele odznaczeń państwowych w tym Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski).

Był promotorem 12 przewodów doktorskich i opiekunem 4 przewodów habilitacyjnych. Był recenzentem kilkudziesięciu wniosków w postępowaniu o nadanie tytułu profesora, w postępowaniu habilitacyjnym oraz w przewodach doktorskich.

Jego umiejętności i talent dydaktyczny oraz doświadczenie organizacyjne i naukowe przyczyniły się do powierzania mu wielu odpowiedzialnych funkcji w strukturach Wydziału, Uczelni oraz instytucjach regionalnych i centralnych, między innymi:

1. Od 1994 roku kierownika Katedry Chemii, Analizy i Technologii Leków, od 2012 po reorganizacji Zakładu Chemii Leków;
2. Dziekana lub Prodziekana Wydziału Farmaceutycznego (Dziekan 2002-2008; Prodziekan 1998-2002, 2008-2016);
3. Prezesa Oddziału Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego w Białymstoku
4. (2004-2013);
5. Członka wielu zespołów MNiSW, między innymi Zespołu Specjalistycznego Nauk Medycznych MNiSW, Zespołu Interdyscyplinarnego Do Spraw Oceny wniosków
6. Przyznanie Nagrody Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za Wybitne Osiągnięcia Naukowe oraz Naukowo-Techniczne, Zespołu Interdyscyplinarnego d.s. Programu „Wsparcie Międzynarodowej Mobilności Naukowców” MNiSW, Zespołu Specjalistycznego do Oceny Czasopism Naukowych MNiSW, Zespołu Ekspertów d.s. Ram Kwalifikacji MNiSW, i innych;
7. Członka Komitetu Terapii i Nauki o Leku PAN (2007-nadal);
8. Członka Komisji Badań na Rzecz Rozwoju Nauki Rady Nauki MNiSW (2008-2010);
9. Członek Rady Narodowego Centrum Nauki (2010-2012).

Jako Dziekan Wydziału Farmaceutycznego Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku podejmował wiele pionierskich działań, które przyczyniły się do osiągnięć dydaktycznych i naukowych Wydziału. Przykładem tych osiągnięć jest uzyskanie uprawnień do nadawania stopni naukowych i tytułu w zakresie nauk farmaceutycznych, uzyskanie akredytacji Ministra Zdrowia w szkoleniu specjalizacyjnym i podyplomowym, utworzenie studiów doktoranckich na Wydziale Farmaceutycznym oraz nowoczesnej infrastruktury badawczej w ramach programu Interreg III.

Przewodniczący Senatu

Rektor

prof. dr hab. Adam Krętowski